

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2025. (IX.23.) önkormányzati rendelete megalkotásához

1./ A rendeletervezet társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása

A rendeletervezetnek gazdasági és költségvetési hatása nincs. Társadalmi hatása abban áll, hogy leszabályozza, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottságai ülésein, továbbá meghatározza annak a fórumoknak a rendjét (falugyűlés), amely a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálja.

2./ A rendeletervezet környezeti és egészségi következményei

A rendeletervezetnek környezeti és egészségi hatása nincs.

3./ A rendeletervezet adminisztratív terheket befolyásoló hatása

Jelen rendeletervezettel többlet adminisztratív teher nem keletkezik.

4./ A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi és Felügyeleti Osztálya (a továbbiakban: kormányhivatal) törvényességi felhívással élt Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: képviselő-testület) a Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2020. (VIII.18.) önkormányzati rendeletére vonatkozóan azzal, hogy a képviselő-testület 2025. szeptember 28. napjáig (meghosszabbított határidő) tárgyalja meg a felhívásban foglaltakat, és szüntesse meg a jogszabálysértést, majd intézkedéséről a határidő leteltét követő 3 napon belül értesítse a kormányhivatalt. A jogalkotás elmaradása esetén a kormányhivatal – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. 134. § (2) bekezdése alapján – a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

5./ A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, tárgyi, szervezeti és pénzügyi feltételek

A jogszabály alkalmazásához a személyi, pénzügyi, tárgyi és szervezeti feltételek rendelkezésre állnak.

INDOKOLÁS

Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2025. (IX.23.) önkormányzati rendelete megalkotásához

Általános indokolás

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi és Felügyeleti Osztálya (a továbbiakban: kormányhivatal) a 2025. június 23-án kelt levelében törvényességi felhívással élt Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: képviselő-testület) a Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2020. (VIII.18.) önkormányzati rendeletére (a továbbiakban: Ör.) vonatkozóan azzal, hogy a képviselő-testület 2025. augusztus 29. napjáig tárgyalja meg a felhívásban foglaltakat, és szüntesse meg a jogszabálysértést, majd intézkedéséről a határidő leteltét követő 3 napon belül értesítse a kormányhivatalt. Tekintettel arra, hogy a képviselő-testületnek a munkaterv szerint 2025. július és augusztus hónapokra nem volt tervezett ülése, ezért határidő-hosszabbítás iránti kérelemmel fordultam a kormányhivatalhoz, amely az intézkedésre adott határidőt 30 nappal, 2025. szeptember 28. napjáig meghosszabbította.

A kormányhivatal által leírtak alapján, a Belügyminisztériumnak a helyi önkormányzatok szervezeti és működési szabályzatainak elkészítéséhez, módosításához kiadott módszertani ajánlása (a továbbiakban: módszertani ajánlás) figyelembevételével a jelenleg hatályos szervezeti és működési szabályzat teljes körűen áttekintésre került, amely felülvizsgálat eredményeként indokolt egy új, a hatályos jogszabályoknak megfelelő önkormányzati rendelet megalkotása, a jelenlegi rendelet egyidejű hatályon kívül helyezésével.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az önkormányzat és hivatalának hivatalos megnevezését, székhelyét, az önkormányzat működési területét és szerveit szabályozza. A tervezet a jelenlegi szabályozásban foglaltaktól részletesebben tartalmazza a felsoroltakat, külön megjelölve azon, a jelenlegi Ör.-ben nem nevesített társulások, amelyeknek az önkormányzat tagja, és ezáltal az önkormányzat szerveit képezik. Az önkormányzat egyes szerveinek azon feladatai, amelyeket az Mötv. tartalmaz, a párhuzamos szabályozás megszüntetése miatt nem kerültek bele a rendeletervezetbe.

A 2-4. §-hoz

Az önkormányzat jelképeit, kitüntetéseit és bélyegzőjét rögzíti, az első kettőt rugalmas jogszabályi hivatkozással.

Az 5. §-hoz

Az önkormányzat intézményeit sorolja fel.

A 6. §-hoz

Az önkormányzat hivatalos honlapját rögzíti.

A 7. §-hoz

Az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait mellékletben mutatja be a tervezet, a kötelező feladatoknál jelölve a feladatellátás formáját, amennyiben az nem önállóan történik, hanem például társulási formában. Külön melléklet rendelkezik az önkormányzat alaptevékenységének TEÁOR számok és kormányzati funkciók szerinti besorolásáról. Az előzőket a jelenleg hatályos jogszabály nem tartalmazza, azonban a módszertani ajánlás szerint javasolt azokat is belefoglalni.

A 8. §-hoz

A képviselő-testület más, hatályos ágazati önkormányzati rendeletekben szabályozott átruházott hatáskörei a törvényességi felhívásban foglaltak szerint áttekintésre, és a 3. mellékletben rögzítésre kerültek. A képviselő-testület tehermentesítése, az ügyintézés gyorsítása miatt polgármesterre átruházott hatáskörként indokolt még további hatáskörök szabályozása (pl.: Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez történő csatlakozás, amely lényegét tekintve egy formális döntés, és nem azonos a pályázatok elbírálásával; a bérbeadási jogok gyakorlása bérlakások és helyiségek vonatkozásában). Javasolt továbbá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer keretében benyújtott pályázatok elbírálására vonatkozó hatáskörnek az Egészségügyi és Szociális Bizottságra történő átruházása.

A 9-12. §-hoz

A képviselő-testület ülésezésinek formáit, az ülések összehívását és a képviselő-testület tagjainak számát szabályozzák ezen szakaszok.

A 13. §-hoz

Az ülések tervezése tárgykörben a munkaterv előkészítését, összeállítását, megküldését és közzétételét szabályozza. Ez lényegében nem tér el az Ör.-ben foglaltaktól.

A 14. §-hoz

Ez a szakasz az ülésre meghívottak személyét és az Mötv.-ben felsoroltakon (képviselők, jegyző stb.) kívül tanácskozási joggal rendelkezőket rögzíti. A meghívottak köre lényegében

nem tér az Ör.-ben foglaltaktól, a tanácskozási joggal rendelkezők köre kibővítésre került. A törvényességi felhívásban foglaltaknak – és az Mötv. 53. § (3) bekezdésének – megfelelően a tervezet tartalmazza azon önszerveződő közösségeket, melyek tevékenységi körükben tanácskozási joggal rendelkeznek (helyi polgárőr egyesület és helyi horgász egyesület). A törvényességi felhívásban kifogásolt, jegyzőt megillető tanácskozási jog kiterjesztése a tervezetbe nem került beemelésre.

A 15. §-hoz

Az előterjesztők körét, az előterjesztés tartalmi és formai követelményeit tartalmazza. A bürokráciacsökkentés céljából az Ör.-höz képest kiterjeszti az előterjesztők körét, így például már az intézményvezetők is jogosultak közvetlenül előterjesztés benyújtására, nem a polgármester közvetítésével kell előterjesztést tenniük. A jogbiztonság elvét figyelembe véve a tervezet szabályozza azon témaköröket, amelyekben kizárólag írásban nyújtható be előterjesztés.

A 16. §-hoz

A képviselő-testület ülésével és annak vezetésével kapcsolatos általános szabályokat határoz meg ez a szakasz. Lényegében nem tér el az Ör. szabályaitól.

A 17-19. §-hoz

A kérdést és az interpellációt szabályozzák ezen szakaszok. Ezen lehetőségeket – kisebb változtatásokkal – az Ör. is tartalmazza.

A 20. §-hoz

Az önkormányzati képviselőkre, a bizottságok nem képviselő tagjaira vonatkozó magatartási szabályok, az ülés rendjének fenntartása és az ennek érdekében hozható intézkedések ebben a szakaszban kerültek rögzítésre. Az Ör. is tartalmaz magatartási szabályokat szűkebb körben, viszont az üléstől való igazolatlan távollétre vonatkozó szankciót nem, melyet indokolt szabályozni.

A 21. §-hoz

A nyilvánosság biztosítását az Ör. is deklarálja, azonban nem fejt ki annak módját, melyet rögzíteni kell.

A 22-24. §-hoz

A döntéshozatali eljárásról és a szavazás módjáról rendelkeznek ezen szakaszok, érintve a személyes érintettség bejelentésének elmulasztását is. Ez utóbbinak kivizsgálása nem tér el az Ör.-ben szabályozottaktól, viszont jogkövetkezményként rögzíti a tervezet azt, hogy a mulasztást elkövetőt a testület figyelmeztetésben részesíti. A tervezet az Mötv.-ben

foglaltakhoz képest bővíti a minősített többséggel elfogadható döntések tárgykörét (titkos szavazás elrendelése, fegyelmi ügyek), valamint a név szerinti szavazás esetköreit.

A 25. §-hoz

A rendeletalkotást és a határozathozatalt szabályozza ez a szakasz, mely minimális ponton tér el az Ör.-ben foglaltaktól.

A 26. §-hoz

A jegyzőkönyv vezetésével kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza, melyek lényegében nem térnek el az Ör.-ben foglaltaktól.

A 27-28. §-hoz

Az évente kötelezően tartandó közmeghallgatásról és a falugyűlésről rendelkeznek ezen szakaszok. A közmeghallgatásra vonatkozó szabályok lényegében az Ör.-ben foglaltakkal megegyeznek, viszont a falugyűlést az Ör. nem szabályozza. Ennek szabályozása az Mötv. 54. § (3) bekezdésében foglaltaknak való megfelelést szolgálja, amely kimondja, hogy a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják.

A 29-30. §-hoz

A képviselő-testületeinek bizottságai kapcsán a törvényességi felhívás kifogásolja, hogy az Ör. nem tartalmazza a bizottságok tagjainak számát, illetve feladat- és hatáskörüket, továbbá az elnökhelyettes megválasztásának szabályát, és az együttes ülés tartására vonatkozó rendelkezéseket, melyek a tervezetben rögzítésre kerültek. A bizottságok feladat- és hatásköreit a 4-6. mellékletek tartalmazzák. A korábbi gyakorlattól eltérően a bizottság feladat- és hatáskörét illetően egyfajta „profiltisztítást” irányoz elő a tervezet. A bizottságok sajátos feladataikként kerültek meghatározására az elnevezésükhöz leginkább illeszkedő feladatok, viszont minden bizottságnál rögzítésre kerültek az egyéb feladatok között azon témák, melyek az önkormányzat működését alapvetően meghatározzák (költségvetés, zárszámadás véleményezése.), illetve arról visszajelzést adnak (belső ellenőrzés), valamint azok, amelyek a település életében fontos szerepet játszanak (közrend, közbiztonság, tűzvédelem).

A 30-35. §-hoz

A polgármester, alpolgármester jogállását, a jegyző Mötv.-ben foglaltakon túli feladatait és a polgármesteri hivatal működésének kereteit határozzák meg ezen szakaszok.

A 36-38. §-hoz

A törvényességi felhívás kifogásolja, hogy az Ör. nem tesz említést azon társulásokról, melyeknek az önkormányzat a tagja. Ezek elnevezéséről és röviden az ellátott feladataikról rendelkezni kell. Ezen hiányosságot számolja fel a tervezet a 36. §-ban, illetve kijelöli a más önkormányzatokkal, jogi személyekkel és jogi személyiségekkel nem rendelkező szervezetekkel való együttműködések, továbbá az érdekképviselések létrehozásának és az azokhoz való csatlakozás kereteit.

A 39. §-hoz

A hatályba lépésről és az Ör. hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

Rákócziújfalú, 2025. szeptember 16.

Móczó Nóra
jegyző